

ПРЕДЛОГ

На основу члана 13. став 3. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС”, бр. 51/09 и 95/13) и члана 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 - исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12- одлука УС, 72/12,7/14- одлука УС , 44/14 и 30/18 – др. закон),

Влада доноси

УРЕДБУ О КАТЕГОРИЈАМА СПОРАЗУМА О ТРАНСФЕРУ ТЕХНОЛОГИЈЕ ИЗУЗЕТИХ ОД ЗАБРАНЕ РЕСТРИКТИВНИХ СПОРАЗУМА

Предмет
Члан 1.

Овом уредбом одређују се категорије споразума о трансферу технологије изузетих од забране рестриктивних споразума из члана 10. став 3. Закона о заштити конкуренције (у даљем тексту: Закон) и ближе прописују посебни услови под којима су ти споразуми изузети од забране.

Одредбе ове уредбе не примењују се на уступање права на технологију које је садржано у споразумима о истраживању и развоју и споразумима о специјализацији.

Значење појединих појмова
Члан 2.

Поједини појмови који се употребљавају у овој уредби имају следеће значење:

- 1) „споразум“ је уговор, поједина одредба уговора, изричит или прећутни договор, усаглашена пракса или одлука облика удруживања учесника на тржишту;
- 2) „технологија” обухвата посебно знање (*know-how*) као и сва или поједина права: патент, мали патент, право заштите индустријског дизајна, право заштите топографије полупроводничких производа, сертификат о додатној заштити за медицинске производе или средства за заштиту биља, право оплемењивача биљне сорте и ауторско право на рачунарским програмима (софтвер), укључујући и пријаве за признање права или захтеве за регистрацију тих права;
- 3) „производ” је роба или услуга, укључујући и полупроизвод или услугу, као и финални производ или услугу;
- 4) „уговорени производ” је производ који је произведен, непосредно или посредно, применом технологије која је предмет споразума о трансферу технологије;
- 5) „права интелектуалне својине” су права индустријске својине, а нарочито патенти и жигови, ауторско право и сродна права;
- 6) „посебно знање (*know-how*)“ је скуп непатентираних практичних знања и информација, стечених искуством и провером од стране даваоца лиценце, који су тајни, значајни и одређени, при чему:
 - (1) „тајни“ подразумева да нису опште познати или лако доступни;
 - (2) „значајни“ подразумева да су посебна знања важна и корисна за производњу уговореног производа или примену уговореног процеса;
 - (3) „одређени“ подразумева да су посебна знања описана на довољно разумљив начин да омогуће проверу испуњености услова тајности и значајности;

- 7) „релевантно тржиште производа” је тржиште уговорених производа, као и производа које купац сматра међусобно замењивим због својства производа, њихове уобичајене намене и цене;
- 8) „релевантно тржиште технологије” је тржиште уступљених права на технологију, као и права на технологију које стичалац лиценце сматра међусобно замењивим, због карактеристика, лиценцне накнаде и намеравање употребе;
- 9) „релевантно географско тржиште” је територија на којој конкретни учесници на тржишту учествују на страни понуде или тражње за производима или уступањем права на технологију, на којем су услови конкуренције довољно уједначени и које се може разликовати од суседних територија, на којима су услови конкуренције битно другачији;
- 10) „релевантно тржиште” обухвата релевантно тржиште производа или релевантно тржиште технологије и релевантно географско тржиште;
- 11) „конкуренти” су учесници на тржишту који послују на истом релевантном тржишту, и то:
 - (1) конкуренти на релевантном тржишту технологије, односно учесници на тржишту који дају лиценцу за коришћење конкурентских права на технологију (стварни конкуренти на релевантном тржишту);
 - (2) конкуренти на релевантном тржишту производа, односно учесници на тржишту који би, у случају када не постоји споразум о трансферу технологије, истовремено били активни на релевантном тржишту на којем се продаје уговорени производ (стварни конкуренти) или учесници на релевантном тржишту који би у одсуству споразума о трансферу технологије, на реалној, а не само на хипотетичкој основи, услед малог, али трајнијег повећања цена, у кратком временском року могли извршити неопходна додатна улагања и/или сносити друге неопходне трошкове како би отпочели пословање на релевантном тржишту (потенцијални конкуренти);
- 14) „систем селективне дистрибуције” је систем дистрибуције у којем се давалац лиценце обавезује да уступи права на технологију за производњу, посредно или непосредно, искључиво стицаоцима лиценце одабраним на основу утврђених критеријума, а стицаоци лиценце се обавезују да неће продавати уговорене производе неовлашћеним дистрибутерима на територији коју је давалац лиценце одредио за спровођење тог система дистрибуције;
- 15) „искључива лиценца“ је лиценца којом стичалац лиценце стиче искључиво право искоришћавања предмета лиценце, при чему давалац лиценце нема право искоришћавања предмета лиценце, нити право да предмет лиценце у целини или само за одређене намене или на одређеном подручју, уступа другим лицима;
- 16) „искључиво додељена територија“ је територија на којој је искључиво један стичалац лиценце овлашћен да обавља производњу уговореног производа. Изузетно може се дозволити другом стичаоцу лиценце да производи уговорени производ само за одређеног купца на том подручју, када је та друга лиценца дата са циљем омогућавања алтернативног извора снабдевања за тог купца;
- 17) „искључиво снабдевање одређене групе купаца“ је одредба у споразуму којом је само једном учеснику споразума о трансферу технологије дозвољено да активно продаје уговорени производ настао применом лиценциране технологије одређеној групи купаца.

За потребе ове уредбе, појмови: „учесник на тржишту“, „учесник у споразуму“, „давалац лиценце“, „преносилац“ и „стичалац“ обухватају и њихове повезане учеснике на тржишту у складу са чланом 5. Закона.

Споразуми о трансферу технологије изузети од забране

Члан 3.

У складу са одредбама ове уредбе и у мери у којој садрже ограничења, споразуми о трансферу технологије изузети од забране обухватају споразуме о трансферу технологије који се односе на:

- (1) уступање права на технологију (уговор о лиценци) у сврху производње уговореног производа од стране стипендијца лиценце и/или његових подизвођача;
- (2) пренос права на технологију са циљем производње уговореног производа, при чему део ризика искоришћавања технологије сноси преносилац.

Споразуми о трансферу технологије изузети од забране могу бити:

- 1) узајамни споразум о трансферу технологије, у којем два учесника на тржишту, у истом или одвојеним уговорима, један друге уступају право на технологију (уговор о лиценци), када се ове лиценце односе на конкурентске технологије или могу бити коришћене за производњу конкурентских производа;
- 2) једностранни споразум о трансферу технологије, у којем један учесник на тржишту уступа другом права на технологију или у којем два учесника на тржишту један друге међусобно уступају права на технологију, када се ове лиценце не односе на конкурентске технологије или не могу бити коришћене за производњу конкурентских производа.

Изузеће од забране рестриктивног споразума из ове уредбе примењује се на све одредбе споразума о трансферу технологије које су у вези са куповином производа од стране стипендијца лиценце или са уступањем других права интелектуалне својине или преносом посебног знања (know-how) стипендијцу лиценце, у мери у којој су те одредбе непосредно повезане са производњом или продајом уговореног производа.

Изузеће од забране рестриктивног споразума из ове уредбе неће се примењивати на споразуме о трансферу технологије који, самостално или заједно са сличним споразумима које су склопили конкуренти учесника у споразуму, имају за последицу ограничење конкуренције које произлази из кумулативних ефеката паралелних мрежа сличних споразума који покривају више од 40% релевантног тржишта. Такви кумулативни ефекти могу се нарочито појавити у случају забране стипендијцима лиценци да користе технологију трећих лица или у случају када се ограничења односе на забрану даваоцима лиценце да дају лиценце другим стипендијцима или у случајевима постојања ексклузивне лиценце јединог власника технологије који лиценцира технологију са стипендијцем лиценце који је већ активан на релевантном тржишту производа на основу заменљиве технологије.

Тржишни удео

Члан 4.

У складу са одредбама ове уредбе, изузети су од забране рестриктивни споразуми о трансферу технологије између конкурената, под условом да заједнички тржишни удео учесника у споразуму није већи од 20% на релевантном тржишту или тржиштима.

У складу са одредбама ове уредбе, изузети су од забране рестриктивни споразуми о трансферу технологије у којима учесници у споразуму нису конкуренти, под условом да тржишни удео ниједног од учесника у споразуму не прелази 30% на релевантном тржишту или тржиштима.

Приликом утврђивања тржишног удела сваког од учесника у споразуму се узимају у обзир подаци о вредности продаје на релевантном тржишту из претходне календарске године, а у случају да подаци о вредности продаје на релевантном тржишту не могу бити утврђени, тржишни удео се утврђује на основу оствареног обима продаје, при чему се у ове вредности урачунавају и остварена вредност или обим промета свих повезаних лица учесника у споразуму.

Тржишни удео даваоца лиценце на релевантном тржишту технологије, израчунава се на основу присуства права на технологију која су предмет лиценце на релевантном тржишту производа и релевантном географском тржишту на којем се продају уговорени производи, односно на основу заједничких података о оствареној продаји уговореног производа које производе давалац и стицалац лиценце.

Трајање споразума и изузећа Члан 5.

Изузеће од забране рестриктивног споразума траје за време трајања права на технологију, односно све док уступљена права не истекну, престану или буду оглашена ништавим у складу са посебним прописима.

Уколико је предмет споразума о трансферу технологије посебно знање (know-how), изузеће од забране рестриктивног споразума траје за време трајања тајности, осим ако посебно знање (know-how) постане опште познато као резултат активности стицаоца лиценце, када се изузеће примењује за време трајања споразума.

У случају када је тржишни удео учесника у споразуму испод прага прописаног чланом 4. ове уредбе, али се у току трајања уговора, повећа изнад вредности 20%, односно 30%, за највише 5%, изузеће од забране рестриктивног споразума наставиће да траје и током периода од две узастопне календарске године након године у којој је првобитно прекорачен прописан тржишни удео.

Ограничења у споразуму између конкурената која искључују споразум од изузећа од забране – тешка ограничења

Члан 6.

Изузеће из ове уредбе не примењује се на споразуме о трансферу технологије између конкурената у целини, уколико непосредно или посредно, самостално или са другим факторима под контролом учесника у споразуму имају за циљ:

- 1) ограничење права једне уговорне стране да утврђује сопствену продајну цену трећим лицима;
- 2) ограничење обима производње и продаје уговореног производа, осим ако се ово ограничење односи на стицаоца лиценце у једностраном споразуму или само на једног учесника у споразуму код узајамних споразума;
- 3) поделу купаца или територије, осим ако постоји:
 - (1) обавеза стицаоца или даваоца лиценце код једностраног споразума о трансферу технологије, да не обавља производњу употребом лиценциране технологије на искључиво додељеној територији за другу страну у споразуму и/или да не обавља активну и/или пасивну продају у оквиру искључиво додељене територије или искључиво додељене групе купаца, који су додељени другој страни у споразуму;

- (2) ограничење стицаоца лиценце код једностраног споразума о трансферу технологије да врши активну продају на искључиво додељеној територији или за групу купаца искључиво додељену другом стицаоцу лиценце од стране носиоца права и под условом да стицалац таквог права није био конкурент даваоцу лиценце у време закључења његове лиценце;
 - (3) обавеза стицаоца лиценце да производи уговорени производ искључиво за сопствене потребе, под условом да стицалац лиценце није ограничен да активно и пасивно продаје уговорени производ као резервне делове за сопствене производе;
 - (4) обавеза стицаоца лиценце код једностраног споразума о трансферу технологије да производи уговорени производ само за одређеног купца, када је право на коришћење лиценце пренето са циљем обезбеђења алтернативног извора снабдевања за тог купца.
- 4) ограничење стицаоца лиценце у искоришћавању права на сопственој технологији или ограничење права једног од учесника у споразуму да спроводи истраживање и развој, осим у случајевима када је ограничење неопходно да би се спречило откривање пренетог посебног знања (know-how), које је предмет споразума о трансферу технологије, трећим лицима.

Ограничења у споразуму у којима учесници у споразуму нису конкуренти која искључују споразум од изузећа од забране – тешка ограничења

Члан 7.

Изузеће из ове уредбе не примењује се на споразуме о трансферу технологије у којима учесници у споразуму нису конкуренти у целини, уколико непосредно или посредно, самостално или са другим факторима под контролом учесника у споразуму имају за циљ:

- 1) ограничење права учесника у споразуму да утврђује сопствене цене у даљој продаји ка трећим лицима, што не искључује могућност одређивања максималних продајних цена или препоручених продајних цена, под условом да се на тај начин не омогућава утврђивање фиксних или минималних продајних цена које су последица условљавања пословања, притиска који врши, или подстицаја који нуди, било који од учесника у споразуму;
- 2) ограничење територије или групе купаца којима стицалац лиценце може пасивно продавати уговорене производе, осим ако постоји:
 - (1) ограничење стицаоца лиценце да пасивно продаје на искључиво додељеној територији или искључиво додељеној групи купаца коју је за себе задржао давалац лиценце;
 - (2) обавеза стицаоца лиценце да производи уговорени производ искључиво за сопствене потребе, под условом да стицалац лиценце није ограничен да активно и пасивно продаје уговорени производ као резервне делове за сопствене производе;
 - (3) обавеза стицаоца лиценце да производи уговорени производ искључиво за одређеног купца, ако је лиценца издата са циљем обезбеђивања алтернативног извора снабдевања за тог купца;
 - (4) који послују на veleprodajном нивоу (трговина на велико) да активно или пасивно продају крајњим купцима;
 - (5) ограничење чланова система селективне дистрибуције да продају производе неовлашћеним дистрибутерима.
- 3) ограничење стицаоца лиценце да активно или пасивно продаје крајњим купцима, при чему стицалац лиценце послује у оквиру система селективне дистрибуције на

малопродајном нивоу, не доводећи у питање право ограничавања пословања таквог стицаоца лиценце изван одобреног места седишта и пословања.

Ако учесници у споразуму нису конкуренти у тренутку закључења споразума, али постану конкуренти у току трајања уговора, на такав споразум се примењују одредбе члана 7. ове уредбе, осим у случају накнадне измене споразума која је значајна, што укључује и случајеве закључења новог споразума о трансферу технологије између учесника у споразуму уколико се тај споразум односи на конкурентска права на технологије.

Посебна ограничења која нису изузета Члан 8.

Изузеће од забране не примењује се на конкретне обавезе садржане у споразумима о трансферу технологије који садрже:

- 1) посредне или непосредне обавезе стицаоца лиценце да даваоцу лиценце или трећем лицу, које одреди давалац лиценце, уступи искључиву лиценцу или да им у целини или делимично пренесе права која се односе на његова унапређења или нове примене уступљене технологије; или
- 2) посредне или непосредне обавезе једног учесника у споразуму да не оспорава заштиту интелектуалне својине другог учесника у споразуму који је носилац права у Републици Србији, при чему се ова забрана не односи на могућност раскида споразума у случају да стицалац искључиве лиценце оспорава ваљаност било ког уступљеног (лиценцираног) права на технологију.

Изузеће од забране рестриктивног споразума, не примењује се на споразуме у којима учесници у споразуму нису конкуренти у случају постојања непосредне или посредне обавезе којом се ограничава стицалац лиценце да врши сопствена права на одређеној технологији или ограничења права било ког учесника у споразуму да спроводи истраживање и развој, осим у случају када је такво ограничење неопходно ради спречавања откривања пренетог посебног знања (know-how) трећим лицима.

Прелазне и завршне одредбе Члан 9.

Споразуми о трансферу технологије на које се примењује ова уредба закључени до дана њеног ступања на снагу, усклађују се са њеним одредбама у року од шест месеци од дана ступања на снагу ове уредбе.

За споразуме о трансферу технологије који су закључени до дана ступања на снагу ове уредбе и који се ускладе са њеним одредбама у року из става 1. овога члана, тржишни удео се израчунава на основу прихода оствареног у финансијској години која претходи години ступања на снагу ове уредбе.

Ступање на снагу Члан 10.

Ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.